

דף קלג.

אור"ח סימן שלא פעיף א

עין משפט ד.

א. עושים כל צרכי מילה בשבת, מוהלין **ה** ופורעין **ט** ומוצצין **י** ונותנים עליו אבק סמים העוצר את הדם ותחבושת **כ**.

יור"ד סימן רפו פעיף ב

עין לעיל דף קל. עין משפט אות א

אור"ח סימן שלא פעיף ז

עין משפט ה.

ז. לא היה לו כמון טחון מע"ש ילעסנו בשינוי **ל**, ואם לא עירב יין ושמן מאתמול לתת ע"ג הברית מילה לא יערבם בשבת אלא יתן כל אחד לבדו.

יור"ד סימן רפו פעיף ג

ד. כל מכשירי מילה שאפשר לעשותן מע"ש אין עושין אותם בשבת כגון: אין שוחקין סמנים **מ** ואין מחממין לו חמין ואין עושין לה אספלנית, ולא טורפין לה יין ושמן, ואם לא שחק כמון מע"ש לועס

ח. ממשנה שבת קל"ג, ומה שלא גזרו במילה שמא יעביר התינוק או הסכין של מילה ד' אמות כמו בשופר ומגילה ולולב, כיון שמילה חמורה שנכרתו עליה י"ג בריתות, וגם אין אדם מל אלא א"כ הוא בקי שסכנה יש בדבר, תוס' מגילה ד' ע"ב, כה"ח אות א'. מילה דוחה שבת ונגעים גם כשהם ביחד, וילפינן שמילה דוחה שבת שכתוב וביום השמיני ימול בשר ערלתו, וקרא יתירה הוא, דביום ולא בלילה נלמד מבן שמונת ימים. **ו** אפי' מי שכופר בתורת משה בנו נימול בשבת, כה"ח אות ד' מזקן אהרן. ממזר מלין אותו בשבת, וכ"כ הש"ך ביו"ד סי' רס"ו ס"ק י"ז, ועיין מש"כ במנחת אשר שם באות כ"ז-כ"ח.

ט. שהפריעה היא מכלל המילה.

י. אף שזה עשיית חבורה מותר משום סכנה, רש"י במשנה שם, והמציצה תהיה דוקא בפה ולא ע"י שפופרת, ועיין בכה"ח אות ט' מש"כ.

כ. שאם לא יתנם יבא לידי סכנה, ויותר טוב ליתן אבקת הרפואה על המילה בפעם אחת ולא בכמה פעמים. כה"ח אות י'. ובענין העפר שנותנים לתוכו הערלה יש להזמינו מע"ש, ואם לא הזמינו יש לזרקה במקום עפר תיחוח, שם.

ל. דמכשירי מילה אינם דוחים השבת, ומה שצריך בשינוי היינו לפני המילה אבל אחר המילה מותר בלא שינוי, ב"ח, ואם אפשר בשינוי ובלא דיחוי עדיף.

מ. ממשנה שבת קל"ג ע"א. ולא מחממין לו חמין. מעירובין ס"ז-ס"ח.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777 email: minchat.aaa@gmail.com

הוא בשינוי **ב** ואם לא טרף יין ושמן מע"ש, נותן זה לעצמו וזה לעצמו על הברית.

אין עושין לה חלוק דהיינו כעין כיס בשבת, אבל כורך עליה תחבושת, ואם לא הכין מע"ש במקום הברית כורך על אצבעו ומביא דרך מלבוש אפי' מחצר אחרת **ב** שלא עירבה.

ג. דכמה שאפשר לעשות בשינוי עושין.
ד. אבל לא מר"ה משום שאין זה מלבוש ממש. ט"ז ס"ק ה'.

*****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

דף קלג:

עין משפט א.

אור"ח סימן שלא פעיה ב

ב. כל זמן שלא סילק ידו **ע** מן המילה חוזר אפי' על ציצין שאינם מעכבין, אבל סילק את ידו אינו חוזר **פ** אלא על ציצין המעכבין את המילה, והמעכבין כגון בשר החופה רוב גובה **צ** העטרה אפי' במקום אחד.

יו"ד סימן רפו פעיה ב

עיין לעיל דף קלב: עין משפט אות ב

עין משפט ב.

אור"ח סימן תרנו פעיה א

א. אם קנה אתרוג שראוי לצאת בו בצמצום כגון שיש בו כביצה מצומצמת, ואח"כ מצא גדול ממנו מצוה להוסיף עד שליש **ק** מתוכו

ע. כיון שהותרה המילה בשבת הותרה כמצותה מן המוכחר, לבוש. ובהתחיל בפריעה נקרא שעדיין לא סילק ידו דמילה ופריעה חדא מילתא היא, מחידושי הר"ן. אולם אם עוסק במציצה מסתפק שם אם מותר לחזור לציצין שאינם מעכבין, וטוב להחמיר שהמל בשבת הוא יפרע והוא ימצוץ ולא אחר, ורק במקום שנהגו אחרת אין למחות בידם, כה"ח אות י"ב.

פ. דהוי כהתחלה בפני עצמה, רש"י שם.

צ. וכ"ש רוב הקיפה, ב"י בשם רש"י, וכ"כ הש"ך ביו"ד סי' רס"ד ס"ק ט'.

ק. מימרא דר"ה בב"ק דף ט'. ואע"פ שחייב אדם לתת כל ממונו כדי שלא יעבור על אחת ממצות השי"ת דכתיב "ואהבת את ה' וכו' ובכל מאדך" זה דוקא במצות לא תעשה שלא יעבור עליה בקום ועשה, אבל במצות עשה שלא יעבור עליה אין אדם מצווה לתת כל ממונו בשבילה ולהביא עצמו לידי עוני, ולהפיל עצמו על הצבור דהעני חשוב כמת, וטוב לו לישב בשב ואל תעשה אפי' היא מצוה עוברת ותבטל המצוה ויקיים הרבה מצות כנגדה משיביא עצמו לידי עוני, ועל זה אמרו המבזבז אל יבזבז יותר מחומש. ור"ג שקנה אתרוג באלף זוז חומרא מלבו היא שמצוות היו חביבות עליו, כ"כ הב"י בשם הסמ"ג, ועוד שהוא נשיא ישראל ועשיר ואלף זוז אצלו לא חשוב הון רב.

ו. ראובן שקנה אתרוג גדול ומהודר בדמים יקרים ובא שמעון ופסלו אין שמעון חייב לשלם לו אלא אתרוג קטן שיצא בו י"ח, אבל מה ששואה האתרוג הגדול יותר מן הקטן לאחר החג חייב לשלם לו. כ"כ מהר"ם מינץ סי' קי"ג. אבל החכם צבי ועוד הרבה אחרונים חלקו עליו וכתבו ששמעון חייב לשלם לראובן דמי האתרוג היקר. כה"ח אות ג'. ובין פסלו בשוגג או במזיד חייב בכל מחירו של האתרוג והידורו כיון שאדם מועד לעולם בין ער בין ישן, בין מזיד בין שוגג. שם אות ד'.

ז. גזל אתרוג מהודר בחג אם יכול אחר החג לומר לו הרי שלך לפניך ונפטר בזה, המשב"ז מסתפק בזה אבל בבית השואבה אות כ"ח פשוט לו שיכול לומר לו הרי שלך

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

מדמי הראשון כדי להחליפו ר' ביותר נאה.

ויש מי שאומר שאם מוצא ב' אתרוגים לקנות והאחד מהודר מחבירו ש יקח ההודר אם אין מיקרים אותו יותר משליש מתוכו של השני.

הגה: מי שאין לו אתרוג ה' או שאר מצוה עוברת א"צ לבזבז עליה הון וכמו שאמרו דהמבזבז אל יבזבז יותר מחומש מממונו אפי' במצוה עוברת. ודוקא מצות עשה אבל בלא תעשה יתן כל ממנו קודם שיעבור.

לפניך. כה"ח אות ז'.

והמוכר אתרוג או לולב לחבירו ואחרי שבא לראותו מצאו רקוב אם יש לתלות שזה נעשה ביד המוכר הרי זה מקח טעות, אבל אם הדבר ספק המע"ה. כה"ח אות ח'.
 ר. וזו דעת הסמ"ג ומקל שאין חיוב תוספת שליש אלא על אתרוג שיוצאין בו בצימצום, ומאידך מחמיר אפי' שכבר קנה האתרוג המצומצם שחייב להוסיף שליש להחליפו. ודעה שניה שהיא הי"א זו דעת רש"י בב"ק שמקל אם כבר קנה אתרוג דאינו מחוייב להחליף ולהוסיף שליש. אבל בעדיין לא קנה מחמיר כשמוצא שנים לקנות צריך תוספת שליש אפי' על שיעור שאינו מצומצם. ונראה להחמיר כשניהם גם לפני שקנה וגם אחרי שכבר קנה אם מוצא יותר מהודר מהראשון יוסיף שליש. ונראה שזה רק בפעם אחת אבל אחרי שכבר קיים כתרוייהו גם אם ימצא אח"כ עוד מהודר מהשני אינו חייב להוסיף עליו שליש.

והדוקא לגבי אתרוג שכתוב בו הדר אבל בשופר והדומה אף בשיעור קטן א"צ להוסיף עליו שליש. ויש מי שכתב דמצוה להוסיף בכל מצוה שליש אפי' שלא כתיב בה הדר. כה"ח אות י'.

וואמרו בגמ' בב"ק עד שליש משלו מכאן ואילך משל הקב"ה, ופי' רש"י משלו דהיינו אותו שליש שמוסיף בהידור מצוה משלו שאינו נפרע לו בחייו, כמו שאמרו היום לעשותן ומחר לקבל שכרן. מכאן ואילך מה שמוסיף בהידור מצוה על שליש יפרע לו הקב"ה בחייו, והתוס' פירשו משל הקב"ה אוכל פירות בעוה"ז והקרן קיימת לו לעוה"ב. וא"כ כדאי הוא לאדם להוסיף יותר משליש בהידור מצוה.

ויש ראשונים שכתבו שיש להוסיף שליש מלבר ולחומר. כ"כ הר"ן וכך פסק רש"ל והגר"א, אבל הט"ז כתב כיון שזה ספק בגמ' אם מלגו או מלבר פסק בשו"ע לקולא. ט"ז ס"ק ב'.

והחזיב לכאורה רק להחליפו דהיינו שהמוכר מוכן לקבל לו הראשון בדמיו אבל אם אין אחר שרוצה לקנות הראשון אינו מחוייב. מ"א ס"ק ד'. אך מדברי ספר חסידים גם אם צריך לגנוז הראשון חייב לקחת השני ולהוסיף על הראשון שליש מדין הידור. כה"ח אות ט"ו, וכן כתב ביפה ללב ח"ב אות א'.

ש. אפי' שניהם באותו גודל רק אחד מהודר ונאה יותר ביופיו. מ"ב אות ה'.

והוא אדם חייב דחוקים א"צ להוסיף שליש, ואפשר דאפי' המצוה עצמה א"צ לקנות חוץ מנר חנוכה וד' כוסות. מ"א ס"ק ז'.

ת. מי שיש לו רק ה' סלעים וצריך לפדות את בנו ולקנות אתרוג יקנה אתרוג שזו מצוה עוברת וזו מצוה שאינה עוברת. מגמ' קידושין כ"ט. מ"א ס"ק ח'. ודוקא בא"א לקיים מצות אתרוג בשל חבירו כגון שהוא דר בכפר יחידי אבל בלי זה יפדה את בנו, ומצות אתרוג יקיים בשל חבירו. כה"ח אות כ"א.

עין משפט ז.

יו"ד סימן רפד סעיף ג.

ג. ד. כיצד מליץ, חותכין את הערלה כל העור החופה העטרה א עד שתתגלה העטרה. ואח"כ פורעין ב את הקרום הרך שלמטה מן העור בציפורן, ומחזירו לכאן ולכאן עד שיראה בשר העטרה. אח"כ מוצצין המילה עד שיצא הדם מהמקומות הרחוקים כדי שלא יבא לידי סכנה, וכל מוהל שאינו מוצץ מעבירין אותו ג.

אחרי שמוצץ נותן עליה תחבושת ואבק סמים העוצרים הדם.

הגה: ואם יש שפה לתחבושת יהפוך אותה לצד חוץ, שלא תדבק במכה ויבא לידי סכנה.

עין משפט ז.

או"ח סימן ד סעיף כ.

ב. כא. הרוחץ פניו ולא נגבם יפה פניו מתבקעות או עולה בהם שחין, ורפואתו לרחוץ הרבה במי סלקא.

א. בב"י מביא בשם חכמי ספרד מחלוקת איזה נקרא העטרה אם הבשר אשר בראש הגיד כולו, או אם זה לבד החוט הסובב אשר בין אותו הבשר והגיד, ומסיק לענין מצות מילה צריך לגלות שניהם רוב הבשר וגם רוב החוט הסובב. ט"ז ס"ק ח'. וה"ה לענין אם הציצין חופין רוב גובהה של העטרה, דאם חופה רוב חוט הסובב אפי' לא כיסה רוב גובה העטרה בראש הגיד הרי זה ערל כמות שהיה, וצריך למולו שנית אם הוא בחול, אבל אם זה בשבת עיין בס"י רס"ו סעיף ב'.

ב. ממשנה שבת קל"ג ע"א וקל"ז ע"א.

ג. מימרא דרב פפא שם בשבת קל"ג ע"ב.